

АВТОРСЬКЕ ПРАВО У ВІКІПЕДІЇ

Вікіпедія є однією з найбільших в світі електронних енциклопедій, а україномовна Вікіпедія – найбільша енциклопедія українською мовою. Читачу пропонується стисла та доступна інформація щодо умов авторського права Вікіпедії.

Усі матеріали, розміщені у Вікіпедії, доступні на умовах ліцензії GNU Free Documentation License (GFDL), яка базується на принципі “copyleft” та Creative Commons Attribution/Share-Alike. Тобто статті Вікіпедії можуть копіюватися, змінюватися, розповсюджуватися обов’язково за умови, що на їх копії, чи нові версії, розповсюджується така ж свобода використання та розповсюдження, як і на оригінали, й у кожному випадку зазначається автор запозиченої з Вікіпедії статті (пряме посилання на статтю з Вікіпедії задовольняє цю вимогу щодо визнання авторських прав).

Наразі діє ліцензія Free Documentation License, версія 1.3 від 03 листопада 2008 року.

Розглянемо базові принципи цієї ліцензії.

Термін copyleft означає, що усі права дозволено та є протиположним терміну copyright. Для більшості з присутніх знайомий символ копірайту – це латинська літера «©», тоді як символом копілефту є та ж сама літера, але розвернута – ☹.

Відповідно до цього механізму ліцензування, автор твору надає кожному бажаному право використовувати, змінювати та розповсюджувати твір. Відповідно до національних законодавств деяких країн, копірайт обмежує права на копіювання або поширювання об’єктів інтелектуальної власності, тоді як копілефт забезпечує якомога ширший доступ до таких об’єктів.

Умови копілефт накладають на власника похідних матеріалів зобов’язання розповсюджувати їх лише з таким самим типом ліцензії, як і оригінал.

Умови копілефту:

1. Заборона відкликати копілефт ліцензію. Приклад: якщо Ви створили статтю у Вікіпедії, за умовами копілефт Ви вже не зможете змінити ліцензію на цю статтю. Це потрібно для того, щоб робота інших користувачів, які також вносили свої редагування не була втрачена через зміну авторських прав, а також для збереження вільного доступу для невизначеного широкого кола осіб.
2. Вимога зберігати матеріал і його похідні версії у форматі, який сприяє модифікаціям. Приклад: у Вікіпедії дуже легко

вносити будь-які редагування, треба лише натиснути кнопку «редагувати», провести редагування у зручному режимі з кнопками-підказками та зберегти таку модифікацію.

3. Обов'язкова система документування матеріалу і його змін. Приклад: історія редагувань будь-якої статті. Ви можете прослідити хто які редагування вносив, так само як і буде видно усі Ваші редагування до статті. Ця система виявляє усі деталі, а саме хто які дані вніс до статті і у випадку недобросовісних дій, а саме додавання недостовірної, неправдивої, образливої та іншої інформації, що порушує умови редагування Вікіпедії – легко відкотити ці модифікації до попередніх версій.

Принцип Creative Commons Attribution/Share-Alike надає право:

- розповсюджувати;
- модифікувати;
- використовувати твір у комерційних цілях.

Мета ліцензії GNU Free Documentation License – зробити певний документ (твір) «вільним» в правовому значенні, а саме забезпечити кожному право копіювати і розповсюджувати його, зі змінами, чи без, на комерційній, чи некомерційній основі.

Ліцензія зберігає за автором чи видавцем право отримати визнання за свій твір, не несучи відповідальності за зміни, зроблені іншими.

Ліцензію рекомендується використовувати для творів довідкового, чи навчального характеру.

Ліцензія застосовується для будь-якого твору, яке містить повідомлення, розміщене право власником, згідно якого остання може розповсюджуватися на умовах даної ліцензії, наприклад у Вікіпедії в кінці кожної статті зазначено: текст доступний на умовах ліцензії CC Attribution/Share-Alike. Таке повідомлення надає всесвітню, необмежену в часі, без гонорарну ліцензію на використання даної роботи (твору) на умовах, зазначених в ліцензії GFDL.

В україномовному розділі Вікіпедії авторські права не мають суперечити національному законодавству України, а також законодавству штату Флорида та Сполучених Штатів Америки, де розташовані сервери Вікіпедії.

Авторське право за законодавством України регулюється статтями 433-448 Цивільного кодексу України.